

Temat lekcji	Treści	Liczba godzin
1. Grecy bohaterowie	1. W starożytnej Grecji 2. Wojna trojańska 3. Wojny z Persami 4. Niezgoda, która rujnuje	1
2. Polskie Termopile	1. Polski Leonidas 2. Bitwa pod Zadwórzem 3. Bohaterowie spod Wizny i Monte Cassino	1
3. Republika rzymska – państwo obywateli	1. Republika rzymska 2. Rzymski obywatel – patriota 3. Kryzys republiki 4. Upadek republiki	1
4. Polski patriotyzm na przestrzeni wieków	1. Patriotyzm w przeszłości 2. Święta narodowe 3. Patriotyzm dziś	1
SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN
5. Jak rządili pierwsi Piastowie	1. Dynastia Piastów 2. Pierwszy król Polski 3. Spory o tron i kryzys państwa Piastów 4. Od odbudowy do podziału państwa Piastów	2
6. Ostatni Piastowie na tronie polskim	1. Drogi do zjednoczenia 2. Metropolia na straży jedności 3. Panowanie Kazimierza Wielkiego 4. Zmiana dynastii w Polsce	1
7. Polska częścią Europy łacińskiej	1. Chrzest Mieszka I 2. Zjazd w Gnieźnie 3. Katolicycy patroni Polsce 4. Kultura i sztuka chrześcijańska 5. Wartości i obyczajowość chrześcijańska 6. Architektura i sztuka polska w średniowieczu 7. Kronikarze dziejów Polski 8. Laicyzacja i chrześcijaństwo w czasach współczesnych	2
8. Początki unii polsko-litewskiej	1. Dlaczego zawarto unię polsko-litewską? 2. Konflikt z zakonem krzyżackim 3. Spór polsko-krzyżacki na arenie międzynarodowej	1
SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN

9. Państwo szlachty polskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dlaczego szlachta uzyskała przywileje? 2. Parlament szlachecki 3. „Szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie” 	2
10. Rzeczpospolita Obojga Narodów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złoty wiek 2. Zawarcie unii lubelskiej 3. Rzeczpospolita krajem wielu kultur i religii 4. Renesansowy Wawel 5. Pierwsi królowie elekcyjni 	2
11. Wiek wojen	<ol style="list-style-type: none"> 1. O co król spierał się z sejmem? 2. Wojny z sąsiadami 3. Bunty i najazdy 4. Koniec tolerancji religijnej 5. Lew Lechistanu 	2
12. Konstytucja 3 maja – ratunek czy przyczyna upadku?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czasy saskie 2. Poniatowski i jego przeciwnicy 3. Sarmatyzm i oświecenie 4. Dokonania Sejmu Wielkiego 5. Drugi rozbiór Polski 	2
13. Dlaczego Rzeczpospolita upadła?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja po drugim rozbiórze 2. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski 3. Przyczyny upadku Polski 4. Historyczne spory o upadek Rzeczypospolitej 	1
SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN
14. O utraconą niepodległość	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polacy po III rozbiórze 2. Powstanie Legionów Polskich we Włoszech 3. Zawiedzione nadzieje 4. U boku Napoleona Car królem Polski 	1
15. Powstania narodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spiski i wybuch powstania 2. Upadek powstania i wielka emigracja 3. Wiosna Ludów na ziemiach polskich 4. Romantyczny zryw 	2
16. Bić się czy nie bić?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizm polityczny 	1

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Praca organiczna 3. Walka czy lojalność? 	
17. Jak kształtował się współczesny naród polski?	<ul style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie polskiego narodu 2. Czynniki kształtujące polski naród w XIX w. 3. Kultura polska przełomu wieków 4. Współczesny naród polski 	1
18. Robotnicy i chłopi	<ul style="list-style-type: none"> 1. Przemiany społeczno-gospodarcze na wsi i w mieście 2. Partie robotnicze 3. Partie ludowe 4. Rewolucja 1905–1907 	1
SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN	SPRAWDZIAN
19. Odzyskanie niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> 1. Polacy podczas I wojny światowej 2. Polscy politycy wobec wojny 3. Odzyskanie niepodległości 4. Sprawa polska na konferencji pokojowej 	1
20. Kształtowanie się granic	<ul style="list-style-type: none"> 1. Wygrane powstanie 2. Plebiscyty i powstania śląskie 3. Walki o wschodnią granicę 4. Zajęcie Litwy 	1
21. O jaką Polskę walczyliśmy?	<ul style="list-style-type: none"> 1. Demokracja parlamentarna 2. Zamach majowy – upadek polskiego parlamentaryzmu 3. Rządy sanacji 	2
22. Partie polityczne dawniej i dziś	<ul style="list-style-type: none"> 1. Partie polityczne 2. Spór pomiędzy prawicą i lewicą 3. Scena polityczna II Rzeczypospolitej 4. System wyborczy we współczesnej Polsce 	1
23. II wojna światowa	<ul style="list-style-type: none"> 1. Polski wrzesień 2. Rząd polski na emigracji 3. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 	1

	4. Polacy u boku ZSRR	
24. Polacy podczas II wojny światowej	1. Polskie organizacje podziemne 2. Polityka władz okupacyjnych wobec narodu polskiego 3. O przyszłość Polski 4. Losy polskich elit	1
25. Polska Ludowa – niepodległa czy zależna?	1. Wizje niepodległej Polski 2. Przejęcie władzy przez komunistów 3. Pod rządami PZPR 4. Od czerwca 1956 r. do czerwca 1976 r.	1
26. Drogi do wolności	1. Narodziny nowej opozycji 2. Sierpień'80 3. Narodziny NSZZ „Solidarność” 4. Stan wojenny 5. „Wasz prezydent, nasz premier”	1
27. Polska po upadku komunizmu	1. Trudne początki III Rzeczypospolitej 2. Przemiany społeczne 3. Transformacja gospodarcza 4. Polska w Europie i na świecie	1
Temat lekcji	Treści	Liczba godzin
1. Ateńska <i>polis</i> i rzymska <i>civitas</i>	1. Przemiany ustrojowe w starożytnych Atenach 2. Ewolucja ustroju starożytnego Rzymu 3. Pojęcie obywatelstwa w świecie antycznym 4. Prawa i obowiązki obywateli w ateńskiej <i>polis</i> i rzymskiej <i>civitas</i>	1
2. Obywatelstwo w antycznym świecie	1. Obywatel w filozofii i prawie – rozważania starożytnych myślicieli nad miejscem i istotą obywatelstwa 2. Podobieństwa i różnice pomiędzy obywatelstwem greckim a rzymskim	1

	3. <i>Ius soli</i> i <i>Ius sanguinis</i> – obywatelstwo wtórne i pierwotne	
3. Średniowieczne i nowożytne wzorce obywatela	1. Średniowieczne obywatelstwo miejskie. 2. Społeczność miejska w średniowieczu – rozwarstwienie i uprawnienia 3. Średniowieczne obywatelstwo stanowe 4. Nowożytna idea obywatelstwa 5. Kwestie obywatelstwa w różnych modelach ustrojowych	1
4. Obywatelstwo „uniwersalne”	1. Polskie wizje „dobrego” obywatela w piśmiennictwie politycznym I Rzeczypospolitej 2. Prawa człowieka a prawa obywatelskie w ujęciu J. Locke’a 3. Obywatelstwo „uniwersalne”	1
5. Cesarz, król i papież – zakres władzy i pozycja na przestrzeni wieków	1. Państwo Franków i Państwo Kościelne – centra polityczne wczesnego średniowiecza 2. Cesarstwo Ottonów – idea uniwersalizmu cesarskiego 3. Papalizm i cesaropapizm – dwie idee władztwa nad średniowieczną Europą 4. Rywalizacja między papieżem i cesarstwem – przejawy i skutki 5. Ideologia władzy w średniowiecznej Europie	1
6. Lokacje i ustrój średniowiecznych miast	1. Miasta średniowiecznej Europy 2. Lokacje miejskie 3. Samorząd miejski 4. Cechy i gildie 5. Hanzy	1
7. Feudalizm w średniowiecznej Europie – blaski i	1. Feudalizm – interpretacja pojęcia 2. Relacje między seniorem	1

cienie	<p>a wasalem</p> <p>3. Drabina feudalna</p> <p>4. Zależności feudalne wynikające z poddaństwa</p> <p>5. Immunitety</p> <p>6. Wpływ feudalizmu na władzę królewską</p> <p>7. Przemiany gospodarcze w średniowiecznej Europie</p>	
8. Relikty feudalizmu w Europie na przestrzeni wieków	<p>1. Dualizm w rozwoju gospodarczym Europy i jego konsekwencje</p> <p>2. Folwark pańszczyźniany w nowożytnej Polsce:</p> <p>a. organizacja</p> <p>b. funkcjonowanie</p> <p>c. znaczenie gospodarcze</p> <p>3. Wpływ refeudalizacji na sytuację społeczną Polski szlacheckiej</p> <p>4. Proces odchodzenia od feudalizmu i jego skutki</p>	1
9. Parlamentaryzm angielski i francuski – geneza, organizacja i funkcjonowanie	<p>1. Proces kształtowania się monarchii stanowych</p> <p>2. Parlamentaryzm angielski – geneza, organizacja i funkcjonowanie</p> <p>3. Parlamentaryzm francuski – geneza, organizacja i funkcjonowanie</p>	1
10. Parlamentaryzm europejski a parlamentaryzm staropolski	<p>1. Geneza parlamentaryzmu polskiego</p> <p>2. Przywileje szlacheckie i ich wpływ na kształtowanie się polskiego parlamentaryzmu</p> <p>3. Organizacja, kompetencje i funkcjonowanie sejmu Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>4. Relacje między władzą królewską a sejmem w Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>5. Parlamentaryzm europejski wczoraj i dziś</p>	1
11. Król, magnaci i	<p>1. Szlachta i szlachectwo w</p>	1

szlachta – wzajemne relacje na przestrzeni XVII–XVIII wieku	Rzeczpospolitej 2. Magnateria i jej rola w życiu państwa polskiego 3. Klientelizm i jego przejawy 4. Relacje między królem a szlachtą w Rzeczpospolitej Obojga Narodów 5. Rzeczpospolita wczoraj i dziś	
12. Oligarchia u władzy – rokosze, konfederacje i wojny domowe	1. Oligarchizacja życia politycznego i jej przejawy 2. Rokosze 3. Konfederacje 4. <i>Liberum veto</i> 5. Polityczne skutki anarchizacji życia publicznego	1
13. Rewolucje w dziejach Europy i świata	1. Rewolucja – etymologia pojęcia 2. Ideologiczne podłoże rewolucji 3. Rewolucja angielska jako zapowiedź wielkich przemian 4. Rewolucja amerykańska jako droga do niepodległości 5. Wiosna Ludów jako ruch polityczny, społeczny i narodowy 6. XIX i XX-wieczne doktryny rewolucyjne i ich praktyczna realizacja	1
14. Wielka Rewolucja Francuska	1. Francja w przededniu rewolucji 2. Etapy w przebiegu Wielkiej Rewolucji Francuskiej 3. Rewolucyjne akty prawne i ich wpływ na sytuację społeczno-polityczną Francji 4. Wielka Rewolucja Francuska jako punkt zwrotny w dziejach Europy i świata	1
15. Anarchizm i jego ideologdy	1. Anarchizm – założenia ideologiczna 2. Nurty anarchizmu i ich cechy charakterystyczne:	1

	<ul style="list-style-type: none"> – anarchoindywidualizm, – anarchokolektywizm, – anarchokomunizm, – anarchosyndykalizm. <p>3. Metody działalności anarchistów</p> <p>4. Anarchizm na ziemiach polskich</p> <p>5. Ruchy anarchistyczne w XX w.</p>	
16. Komuna Paryska – nieudana próba realizacji idei anarchizmu czy ruch proletariacki?	<ol style="list-style-type: none"> 1. III Republika Francuska. 2. Komuna Paryska 3. Reformy społeczne komunardów 4. Polacy w Komunie Paryskiej 	1
17. Władza, społeczeństwo i gospodarka w PRL do (1980 roku)	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL – okoliczności powstania 2. Wszechwładza komunistów 3. Gospodarka planowa 4. Nowe państwo – nowe społeczeństwo 	1
18. Opozycja polityczna PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Protesty i wystąpienia przeciwko władzy ludowej – przyczyny, przebieg i skutki 2. Radio Wolna Europa. 3. Publicystyka opozycyjna w PRL. 4. Polskie organizacje opozycyjne i ich działalność. 5. NSZZ <i>Solidarność</i> i jej znaczenie. 6. Koniec PRL i „transformacja ustrojowa” 	1
19. Utopia – mit o idealnym państwie i społeczeństwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utopia – mit o idealnym państwie i społeczeństwie 2. Wizja państwa i społeczeństwa w poglądach T. Morusa, T. Campanelli i F. Bacona 	1
20. Antyutopia jako parabola totalitaryzmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antyutopia i jej cechy charakterystyczne 2. Antyutopia jako parabola totalitaryzmu 3. Eugenika jako przykład wcielania antyutopii w 	1

	życie	
Temat lekcji	Treści	Liczba godzin
1. Potęga Macedonii	1. Rywalizacja grecko-perska 2. Ateny i Sparta w walce o hegemonię nad światem greckim 3. Narodziny potęgi Macedonii	1
2. Podboje Aleksandra Wielkiego	1. Na podbój Persji 2. Strategia Aleksandra 3. Rozpad imperium Aleksandra i wojny diadochów	1
3. Wojny punickie i początek ekspansji Rzymu poza Italię	1. Podbój Italii 2. I wojna punicka 3. II wojna punicka 4. III wojna punicka	1
4. Rzymska ekspansja	1. Kampanie Juliusza Cezara 2. Rzymska strategia walki 3. <i>Pax Romana</i> 4. Armia rzymska jako narzędzie ekspansji Imperium Rzymskiego	1
5. Od drużyny książęcej do rycerstwa	1. Drużyna książęca – rola w państwie 2. Drużyna książęca – uzbrojenie 3. Od woja do rycerza	1
6. Etos rycerski	1. Etos rycerski – ideał i rzeczywistość 2. Wojna stuletnia – kres średniowiecznego rycerstwa? 3. Upadek znaczenia rycerstwa w Polsce i Europie	1
7. Wojny pierwszych Piastów – „wojny niesprawiedliwe”?	1. Średniowieczne pojęcie wojny sprawiedliwej 2. Wojny Mieszka I 3. Konflikty Bolesława Chrobrego 4. Polska i jej sąsiedzi w I poł. XI w.	1

8. „Wojny sprawiedliwe”	1. Pod znakiem krzyża do Ziemi Świętej 2. Wyprawy krzyżowe – przebieg i skutki 3. Zmagania polsko-krzyżackie. 4. Wielka Wojna z zakonem krzyżackim 5. Wojna trzynastoletnia	1
9. Wojny religijne na terenie Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego oraz Związku Szwajcarskiego	1. Wojny husyckie 2. Wojna chłopska w Niemczech 3. Wojna szmalkaldzka i pokój w Augsburgu. 4. Wojny religijne w Związku Szwajcarskim	1
10. Konflikty o podłożu religijnym we Francji, Niderlandach oraz Anglii	1. Wojny religijne we Francji 2. Noc św. Bartłomieja 3. „Wojna trzech Henryków” 4. Rewolucja w Niderlandach 5. Konflikty wyznaniowe w Anglii 6. Skutki wojen religijnych i przyczyny późniejszych nowożytnych konfliktów w Europie	1
11. Wielcy wodzowie i ich wielkie bitwy	1. Jan Karol Chodkiewicz – postać wodza 2. Bitwa pod Kircholmem – 1605 r. 3. Bitwa pod Chocimiem – 1620 r. 4. Stanisław Żółkiewski – postać wodza 5. Bitwa pod Kłuszynem – 1610 r. 6. Bitwa pod Cecorą – 1621 r.	1
12. Lew Lechistanu	1. Jan III Sobieski – hetman i król 2. Bitwa pod Chocimiem – 1672 r. 3. Wiktoria wiedeńska 4. Geniusz wojskowy Jana III Sobieskiego	1

13. Napoleońskie podboje	1. Włoska kampania Napoleona 2. Wyprawa do Egiptu. 3. Podboje napoleońskie w okresie konsulatu 4. Bitwa pod Austerlitz	1
14. Hegemonia Francji w Europie i wojna 1812 r.	1. Hegemonia Francji w Europie 2. Wojna 1812 r. – klęska napoleońskiej wizji Europy 3. „Sto dni” Napoleona 4. Czarna i biała legenda Napoleona	1
15. Od Kongresu Wiedeńskiego do Pax Britannica	1. Kongres wiedeński jako wizja nowego ładu europejskiego 2. Mapa powiedeńskiej Europy 3. Równowaga sił – mit czy rzeczywistość? 4. <i>Pax Britannica</i>	1
16. ONZ i Pax Americana	1. USA – nowa potęga polityczna 2. <i>Pax Americana</i> 3. Od Ligi Narodów do ONZ 4. Różnice i podobieństwa w wizjach ładu światowego	1
17. Wielkie wojny XX wieku	1. Konflikt zbrojny w prawie i stosunkach międzynarodowych 2. I wojna światowa 3. II wojna światowa 4. Konwencje haskie i genewskie	1
18. Wojna w prawie międzynarodowym	1. Geneza międzynarodowego prawa humanitarnego 2. Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy 3. Prawo konfliktów zbrojnych w praktyce	1
19. Katastroficzne wizje świata	1. Zimna wojna i jej przejawy 2. Broń jądrowa jako	1

	wizja globalnej zagłady 3. Wizje globalnej zagłady w filmie i literaturze	
20. Pacyzizm – dawniej i dziś	1. Chrześcijańskie źródła pacyzizmu 2. Od Bertranda Russella do Johna Lennona 3. Pacyzizm we współczesnym świecie	1
Temat lekcji	Treści	Liczba godzin
1. Europa – greckie początki	1. Początki Europy 2. Morze Śródziemne – pomostem cywilizacyjnym 3. „Grecki cud” 4. Czy Aleksander Macedoński mógłby być patronem zjednoczonej Europy?	1
2. Dziedzictwo Greków	1. Mitologia grecka 2. Alfabet 3. Pieniądz 4. Sztuka i architektura 5. Demokracja	1
3. Europa – wewnątrz limesu	1. Początki Rzymu 2. Armia rzymska – skutecznym narzędziem podbojów 3. Podboje rzymskie	1
4. Osiągnięcia cywilizacji rzymskiej	1. Romanizacja świata śródziemnomorskiego 2. <i>Pax Romana</i> 3. Prawo rzymskie 4. Urbanizacja	1
5. Narodziny islamu	1. Narodziny islamu 2. Ekspansja islamu 3. Państwo i społeczeństwo w islamie 3. Kultura, nauka i sztuka islamu	1
6. Między światem islamu i Europą chrześcijańską	1. Rywalizacja czy współistnienie? 2. Kalifat Kordoby 3. Rekonkwista	1

	4. Święta Inkwizycja	
7. Bizancjum	1. Bizancjum – organizacja i wpływy 2. Bizantyjskie dziedzictwo Europy 3. Misje chrystianizacyjne	1
8. Europa – christianitas	1. Kształtowanie się etnicznego oblicza Europy 2. Żydzi w średniowieczu 3. Żydzi na ziemiach polskich 4. Różnorodność etniczna dziedzictwem Europy	1
9. Od czarnej śmierci do konkwisty	1. Kryzys późnego średniowiecza 2. Technika w służbie odkryć geograficznych 3. Dlaczego nie Chińczycy? 4. Średniowieczne wyprawy odkrywcze 5. Przyczyny wielkich odkryć geograficznych	1
10. Portugalczycy byli pierwsi	1. Portugalskie wyprawy odkrywcze 2. Hiszpańskie wyprawy odkrywcze 3. <i>Terra australis</i> 4. Konkwistadorzy 5. Europejskie wizje Ameryki	1
11. Europa – przyspieszenie	1. Imperia kolonialne i wojny kolonialne 2. Rewolucja cen 3. Granica łaby 4. Złoty trójkąt 5. Nowe formy handlu 6. Rynek światowy 7. Merkantylizm, fizjokratyzm i liberalizm	1
12. Spotkanie cywilizacji	1. Zagłada, wyzysk, handel niewolnikami, eksploatacja	1

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Handel zmienia oblicze 3. Europa świata 4. Świat Europie 	
13. Kolonializm europejski w XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Kolonializm 2. Zniesienie niewolnictwa 3. Niepodległość Ameryki Łacińskiej 4. Azja – uzależnienie lub podbój 5. Afryka – wyścig o kolonie 	1
14. Europa i świat w XIX w. – hegemonia w świecie	<ul style="list-style-type: none"> 1. Imperia – imperializm 2. Kolonializm a I wojna światowa 3. Kolonializm w dyplomacji światowej w XIX w. 4. Japonia – przyspieszona modernizacja odpowiedzią na zagrożenie 5. Wyprawy odkrywcze XIX-wiecznych Europejczyków 	1
15. Blaski i cienie kolonializmu	<ul style="list-style-type: none"> 1. Rola kolonii dla Europy w XIX w. 2. Dylematy XIX-wiecznych kapitalistów. 3. Kolonie – rozwiązanie problemu 4. Wyścig kolonialny 5. Prestiż państw kolonialnych 6. Kolonializm łagodny i kolonializm drapieżny 	1
16. Świat wobec europejskiej dominacji	<ul style="list-style-type: none"> 1. Europejczycy w oczach ludów kolonizowanych 2. Orientalizm w kulturze i sztuce europejskiej 3. Krytyka kolonializmu 4. Dziedzictwo kolonializmu. Neokolonializm. Trzeci Świat. 	1
17. Stany Zjednoczone – od	<ul style="list-style-type: none"> 1. Amerykański etos 2. Wspaniałe lata 	1

pucybuta do milionera	<p>dwudzieste</p> <p>3. Wielki Kryzys</p> <p>4. <i>New Deal</i></p>	
18. Europa a Stany Zjednoczone	<p>1. Na pomoc walczącej Europie</p> <p>2. Plan Marshalla</p> <p>3. Zimna wojna</p> <p>4. Światowy policjant.</p> <p>5. Wzorzec demokracji i postępu?</p> <p>6. Relacje między USA a Europą w ujęciu amerykańskiej dyplomacji</p>	1
19. Handel zagraniczny. Rola handlu europejskich w doktrynach ekonomicznych. Liberalizm i protekcjonizm	<p>1. Handel zagraniczny i jego znaczenie we współczesnym świecie</p> <p>2. Regulacje prawne wpływające na rozwój handlu zagranicznego</p> <p>3. Organizacje międzynarodowe i ich wpływ na handel zagraniczny</p> <p>4. Koncepcje rozwoju handlu zagranicznego</p> <p>5. Współczesny handel światowy</p>	1
20. Europa – niepewna przyszłość	<p>1. Europa w odwrocie?</p> <p>2. Polska a współczesny handel międzynarodowy</p> <p>3. Historia globalizacji</p> <p>4. Aspekty globalizacji</p> <p>5. Konsekwencje globalizacji</p>	1